

Näringsutskottets betänkande 2019/20:NU3

Utgiftsområde 21 Energi

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi, som uppgår till ca 3,5 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. När det gäller Affärsverket svenska kraftnät tillstyrker utskottet regeringens förslag till dels investeringsplan, dels finansiella befogenheter. Vidare tillstyrker utskottet regeringens förslag till avgiftsuttag för elberedskapsavgiften.

I betänkandet finns en reservation (SD) och tre särskilda yttranden (M, V och KD). Ledamöterna från Moderaterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstår från ställningstagande när det gäller anslagsbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2019/20:1 inom utgiftsområde 21 Energi.

Sju yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Rambeslutsprocessen	5
Uppföljning av regeringens resultatredovisning	5
Betänkandets disposition	6
Utskottets överväganden	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 21	7
Inledning	7
Propositionen	7
Utskottets bedömning	10
Redovisade tillkännagivanden	12
Propositionen	12
Vissa kompletterande uppgifter	12
Utskottets bedömning	13
Statens budget inom utgiftsområde 21	13
Inledning	13
Propositionen	15
Motionerna	23
Vissa kompletterande uppgifter	25
Utskottets ställningstagande	27
Reservation	31
Statens budget inom utgiftsområde 21 (SD)	31
Särskilda yttranden	34
1. Statens budget inom utgiftsområde 21 (M)	34
2. Statens budget inom utgiftsområde 21 (V)	35
3. Statens budget inom utgiftsområde 21 (KD)	35
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	37
Propositionen	37
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	37
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	39
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndiganden	40
<i>Bilaga 4</i>	
Reservanternas anslagsförslag	41
<i>Bilaga 5</i>	
Reservanternas förslag till beställningsbemyndiganden	42
<i>Tabell</i>	
Tabell Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 21 Energi	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Statens budget inom utgiftsområde 21

a) Anslagen för 2020

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 4 och avslår motionerna

2019/20:2626 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD),

2019/20:3019 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V),

2019/20:3329 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 1–4 och

2019/20:3333 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 1.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 5.

c) Godkännande av investeringsplan för Affärsverket svenska kraftnät

Riksdagen godkänner investeringsplanen för elförsörjning för 2020–2022 som en riktlinje för Affärsverket svenska kraftnäts investeringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 2.

d) Finansiella befogenheter för Affärsverket svenska kraftnät

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 ge Affärsverket svenska kraftnät finansiella befogenheter i enlighet med vad regeringen förordar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 3.

e) Avgiftsuttag för elberedskapsavgiften

Riksdagen fastställer avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften till högst 255 000 000 kronor under 2020.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 1.

Reservation (SD)

Stockholm den 5 december 2019

På näringsutskottets vägnar

Lars Hjälmered

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lars Hjälmered (M)*, Helene Hellmark Knutsson (S), Mattias Jonsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johansson (M)*, Mattias Bäckström Johansson (SD), Monica Haider (S), Helena Lindahl (C), Birger Lahti (V)*, Lotta Olsson (M)*, Tobias Andersson (SD), Mathias Tegnér (S), Camilla Brodin (KD)*, Åsa Eriksson (S), Arman Teimouri (L), Eric Palmqvist (SD), Peter Helander (C) och Amanda Palmstierna (MP).

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2019/20:1 i de delar som gäller utgiftsområde 21 Energi och sju motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslagen finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2020 samt de avvikelser från dessa som företrädarna för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna föreslår i sina respektive anslagsmotioner. I bilaga 3 finns en sammanställning av regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndiganden för 2020. I bilaga 4 och bilaga 5 återfinns reservanternas anslagsförslag respektive reservanternas förslag till beställningsbemyndiganden.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom *ett* beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit regeringens förslag och bestämt utgiftsramen för 2020 för utgiftsområde 21 Energi till 3 468 932 000 kronor (prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59). I detta betänkande föreslår näringsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsramen.

Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden granskat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 21 Energi i budgetpropositionen. Granskningen är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Utskottets överväganden inleds i det nästföljande avsnittet med en redovisning av utskottets uppföljning av regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 21 Energi i budgetpropositionen och de tillkännagivanden som redovisats i propositionen. Därefter behandlas regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområdet samt de anslagsrelaterade motförslag som finns i olika motioner. I samband med behandlingen av anslagsförslagen tar utskottet också ställning till regeringens förslag som gäller elberedskapsavgiften och Affärsverket svenska kraftnäts investeringsplan och finansiella befogenheter.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 21

Inledning

Näringsutskottet har sedan 2015 kontinuerligt följt upp regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen 2015 omfattade i första hand en översiktlig genomgång och analys av de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Efterföljande år har utskottet följt upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett de synpunkter utskottet har haft på resultatredovisningen. Hösten 2017 genomförde utskottet därutöver en närmare uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Utskottets senaste iakttagelser och bedömningar redovisas i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2018/19:NU1, bet. 2018/19:NU2 och bet. 2018/19:NU3).

Utskottets grupp för uppföljning och utvärdering har under dessa år även fört en dialog med berörda statssekreterare om regeringens resultatredovisning.

Propositionen

Mål för utgiftsområde 21

Våren 2017 fattade riksdagen beslut om nya energipolitiska mål baserat på energiöverenskommelsen som slöts 2016 mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna (prop. 2017/18:228, bet. 2017/18:NU22). Det övergripande målet för energipolitiken är att den ska bygga på samma tre grundpelare som energisamarbetet i EU. Energipolitikens syfte är att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Energipolitiken ska således skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

- Målet 2040 är 100 procent förnybar elproduktion. Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.
- Sverige ska 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP).

Riksdagen har även beslutat om flera energipolitiska mål till 2020 enligt propositionen En sammanhållen klimat- och energipolitik (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25).

- Andelen förnybar energi ska 2020 utgöra minst 50 procent av den totala energianvändningen.
- Andelen förnybar energi i transportsektorn ska 2020 vara minst 10 procent.
- Energianvändningen ska vara 20 procent effektivare till 2020. Målet uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energiintensitet med 20 procent mellan 2008 och 2020. Energiintensiteten beräknas som kvoten mellan tillförd energi och BNP i fasta priser (kWh/kr).

De tre sistnämnda målen genomför de EU-mål som Europeiska rådet beslutade om i mars 2007 att 20 procent av den energi som används inom EU ska komma från förnybara energikällor och att nå 20 procents primärenergibesparing till 2020.

Sverige och Norge har en gemensam elcertifikatsmarknad sedan den 1 januari 2012. Ett gemensamt mål att öka den förnybara elproduktionen med 28,4 terawattimmar (TWh) mellan 2012 och 2020 har satts upp och delas mellan länderna genom att Sverige till 2020 ska sträva efter att annullera elcertifikat motsvarande 15,2 TWh och Norge 13,2 TWh (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:FiU1). Riksdagen har godkänt att elcertifikatssystemet utökas med ytterligare 18 TWh nya elcertifikat till 2030 och att systemet förlängs till 2045 som en del i genomförandet av energiöverenskommelsen (prop. 2016/17:179, bet. 2016/17:NU20).

Det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet är att bidra till att uppfylla uppställda energi- och klimatmål, den långsiktiga energi- och klimatpolitiken och energirelaterade miljöpolitiska mål. Fokus för insatserna inom energiforskningen är områden som dessutom utgör viktiga förutsättningar för tillväxt och för export (prop. 2016/17:66, bet. 2016/17:NU9). Riksdagen har även formulerat tre delmål för forskning och innovation på energiområdet (prop. 2012/13:21, bet. 2012/13:NU6). Forskning och innovation på energiområdet ska

- bygga upp vetenskaplig och teknisk kunskap och kompetens som behövs för att genom tillämpning av ny teknik och nya tjänster möjliggöra en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige, karaktäriserat av att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet
- utveckla teknik och tjänster som kan kommersialiseras genom svenskt näringsliv och därmed bidra till hållbar tillväxt och energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader
- bidra till och dra nytta av internationellt samarbete på energiområdet.

Att energipolitiken ska medföra låg påverkan på klimatet innebär att den också ska vara förenlig med de klimatmål som fastställts av riksdagen. I juni 2017 beslutade riksdagen bl.a. att det nya långsiktiga klimatmålet ska vara att

Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska då vara minst 85 procent lägre än utsläppen 1990. Utsläppen av växthusgaser från inrikes transporter, utom inrikes flyg, ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010 (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17:MJU24).

Utöver ovanstående mål för politikområdet redovisar regeringen även Europeiska unionens mål 2030 som Sverige tillsammans med andra medlemsstater ska bidra till. I juni 2018 kom Europaparlamentet och Europeiska rådet överens om en höjning av EU:s energimål till 2030. Överenskommelsen innebär bl.a. ett bindande förnybart mål på EU-nivå om minst 32 procent och ett övergripande energieffektiviseringsmål om minst 32,5 procent. Vidare ska andelen förnybar energi av den slutliga energianvändningen inom transportsektorn vara minst 14 procent 2030 varav bidraget från s.k. avancerade biodrivmedel ska vara minst 3,5 procent. För att öka investeringarna och knyta ihop EU:s elsystem höjdes även sammanläkningsmålet inom EU från 10 procent 2020 till 15 procent 2030, vilket innebär att varje medlemsstat ska ha en handelskapacitet till grannländer 2030 motsvarande minst 15 procent av landets installerade elproduktionskapacitet.

Indikatorer och andra bedömningsgrunder

Regeringen redovisar fem centrala resultatindikatorer för att visa på utvecklingen för de kvantifierade energipolitiska målen. De centrala resultatindikatorerna är:

- förnybar energi 2020
- förnybar energi i transportsektorn 2020
- energieffektivisering 2020
- energieffektivisering 2030
- förnybar elproduktion 2040.

Då det övergripande målet för energipolitiken inte är kvantifierat anger regeringen att det är svårt att på ett precist sätt följa hur målet uppfylls. Regeringen anger dock ett antal indikatorer för att spegla utvecklingen baserat på energipolitikens tre grundpelare; försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Indikatorerna effektbalans, elflödesbalans och antal kunder med elavbrott som överstiger 24 timmar följer utvecklingen när det gäller försörjningstrygghet. Indikatorerna elpriset på spotmarknaden och energins andel av industrins rörliga kostnader följer utvecklingen när det gäller konkurrenskraft, medans indikatorn utsläpp av växthusgaser följer utvecklingen när det gäller hållbarhet.

För att följa upp produktionsmålet inom den gemensamma elcertifikatsmarknaden redovisas indikatorn förnybar elproduktion inom den svensk-norska elcertifikatsmarknaden. Då den största andelen medel inom utgiftsområde 21 Energi används för energiforskning används indikatorn utbetalade

energiforskningsmedel för att redovisa hur energiforskningsanslaget har använts. När det gäller jämställdhet anger regeringen att de delmål som har bäring på energipolitiken främst är målen om en jämn fördelning av makt och inflytande samt delmålet om ekonomisk jämställdhet (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:FiU2). Regeringen följer därför bl.a. kvinnors representation i energibranschen och tilldelningen av energiforskningsmedel till kvinnor respektive män. Vidare konstaterar regeringen att utvecklingen inom energiområdet inte bara påverkas av de statliga insatserna utan även av utvecklingen i omvärlden, vilket gör det svårt att enskilt visa de direkta effekterna av insatserna.

Resultatredovisningen

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i propositionen en resultatredovisning i förhållande till de mål som beslutats av riksdagen.

Resultatredovisningen inleds med en genomgång av indikatorer som på en övergripande nivå följer utvecklingen inom energiområdet. Regeringen redovisar sedan den övergripande utvecklingen och den samlade bedömningen för utgiftsområdet i förhållande till det övergripande energipolitiska målet och de kvantifierbara energipolitiska målen. Regeringen redogör även för utvecklingen på jämställdhetsområdet som rör utgiftsområdet. Resultatet av insatser redovisas därefter under fyra avsnitt om förnybar energi, effektivare energianvändning, energimarknader och forskning och innovation på energiområdet. I resultatredovisningen för Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) redogör regeringen för de ekonomiska resultaten kopplade till riksdagens ramar för Svenska kraftnäts verksamhet.

Regeringen hänvisar inledningsvis i resultatredovisningen till näringsutskottets iakttagelser i tidigare års betänkanden (senast bet. 2018/19:NU3). Med anledning av utskottets iakttagelser anger regeringen att den arbetar för att utveckla resultatredovisningen och att tydliggöra hur insatserna bidrar till de energipolitiska målen.

Utskottets bedömning

Utskottet vill inledningsvis, och i likhet med vad som gjorts tidigare år, framhålla betydelsen av att resultatredovisningen i budgetpropositionen är klar och tydlig då den utgör ett viktigt underlag för riksdagens beredning av statens budget. Enligt utskottets uppfattning bör resultatredovisningen utformas på ett sådant sätt att den bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de olika insatserna får. Sedan flera år tillbaka pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen och om hur regeringens resultatredovisning till riksdagen kan utvecklas. Enligt utskottets uppfattning är denna dialog betydelsefull och den har på flera sätt bidragit till att utveckla och förbättra resultatredovisningen som lämnas i budgetpropositionen. Dialogen har även, enligt utskottets bedömning, bidragit till att det i större utsträckning än tidigare finns en tydlig

målstruktur i resultatredovisningen och mer utvecklade resonemang om hur indikatorer och olika insatsområden relaterar till de mål som riksdagen beslutat för utgiftsområdet. Mot bakgrund av detta är det viktigt att dialogen mellan riksdagen och regeringen om resultatredovisningens innehåll och utformning fortsätter även framöver.

När det gäller resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2020 vill utskottet betona att den uppföljning som gjorts av resultatredovisningen primärt haft fokus på i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett de synpunkter utskottet tidigare har haft på resultatredovisningen. Utöver det som sagts ovan vill utskottet särskilt framhålla följande.

Utskottet välkomnar att regeringen refererar till utskottets iakttagelser i föregående års betänkande och att regeringen fortsatt att utveckla resultatredovisningen i linje med vad utskottet anfört i föregående och tidigare års betänkanden. Utskottet anser vidare att det är positivt att regeringen anger att arbetet för att utveckla resultatredovisningen och tydliggöra hur insatserna bidrar till de energipolitiska målen kommer att fortsätta.

Det är också positivt att redovisningen av mål för utgiftsområdet utökats till att inkludera Europeiska unionens energipolitiska mål då EU:s regelverk är en viktig utgångspunkt för den svenska energipolitiken. Utskottet vill även framhålla att det är positivt att regeringen redovisar hur riksdagens övergripande mål förhåller sig till de övergripande EU-målen för energiområdet och Sveriges bidrag till dessa mål.

Utskottet noterar att regeringen förtydligat redovisningen av energipolitikens övergripande mål och syfte och att regeringen redovisar sin bedömning av utvecklingen när det gäller de riksdagsbundna målen för utgiftsområdet. Utskottet noterar även att den samlade bedömningen för utgiftsområdet i förhållande till de energipolitiska målen har utvecklats sedan föregående år.

Utskottet välkomnar att regeringen redovisar de centrala indikatorerna, resultat och bedömning av måluppfyllelse samlat och ser positivt på att regeringen fortsatt att utveckla redovisningen bl.a. när det gäller rubriksättning och att åskådliggöra och visualisera resultat i tabeller och diagram. Utskottet konstaterar att det finns ytterligare möjligheter att utveckla resultatredovisningen när det gäller redovisningen av insatsers resultat och hur dessa förhåller sig till de riksdagsbundna målen. När det gäller avsnitten om analys och slutsatser i resultatredovisningen vill utskottet i linje med vad som anförts tidigare påpeka att det i dessa avsnitt genomgående bör föras resonemang om i vilken utsträckning graden av måluppfyllelse har ett samband med statliga insatser eller är ett utfall av andra faktorer.

När det gäller redovisningen av forskning och innovation på energiområdet är det enligt utskottets mening positivt att regeringen utvecklat resultatredovisningen bl.a. med ett avsnitt om uppföljning, utvärdering och effektanalyser inom forsknings- och innovationsområdet. Mot bakgrund av att en betydande andel av de anslagna medlen inom utgiftsområdet går till energiforskning vill utskottet betona vikten av att resultatredovisningen på området fortsätter att

utvecklas bl.a. när det gäller indikatorer och kopplingen mellan insatser och resultat och hur dessa förhåller sig till de riksdagsbundna målen.

Redovisade tillkännagivanden

Propositionen

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 21) vidhåller regeringen att utskottets tillkännagivande om stöd till solceller är slutbehandlat då regeringen konstaterar att samtliga delar i det aktuella riksdagsbeslutet (rskr. 2018/19:101, bet. 2018/19:NU3) verkställts i och med de åtgärder som regeringen redovisade i Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder 2018 (skr. 2018/19:75).

I budgetpropositionen noterar regeringen vidare riksdagens tillkännagivande om att Sverige behöver ta fram ett leveranssäkerhetsmål som beaktar hela samhällets behov och utgår från elförsörjningens betydelse för Sveriges konkurrenskraft som industrination (bet. 2018/19:NU12). Regeringen anger att den avser att utveckla redovisningen av försörjningstrygghet och leveranssäkerhet för elproduktionen i kommande budgetpropositioner. Vidare anger regeringen att Svenska kraftnät redovisar låg risk för effektbrist i sin långsiktiga marknadsanalys från 2019 och att det är angeläget att följa utvecklingen det närmaste året särskilt när det gäller att upprätthålla en hög leveranssäkerhet och utveckling av flexibilitet på marknaden.

När det gäller riksdagens tillkännagivande till regeringen om forskning och utveckling (bet. 2018/19:NU14) anger regeringen att tillkännagivandet bereds i Regeringskansliet.

Regeringen redovisar inget av de två sistnämnda tillkännagivandena som slutbehandlade.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Under våren 2019 behandlade riksdagen skrivelse 2018/19:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2018 (bet. 2018/19:KU21). I ett yttrande till konstitutionsutskottet (2018/19:NU3y) anförde näringsutskottet bl.a. följande:

Efter en genomgång av regeringens skrivelse anser utskottet att redogörelsen som lämnats, med ett undantag, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur riksdagens skrivelser inom utskottets beredningsområde har behandlats. Undantaget gäller regeringens bedömning att skrivelsen om utgiftsområde 21 Energi är slutbehandlad (rskr. 2018/19:101). Utskottet delar inte denna bedömning eftersom regeringen inte redovisar vilken åtgärd som vidtagits med anledning av utskottets ställningstagande i bet. 2018/19:NU3 om en minskning av subventionsgraden för stöd till solceller. Hur regeringen har hanterat denna del av riksdagens beslut framgår inte av skrivelsen. Utskottet noterar regeringsbeslutet om en revidering av förordningen (2009:689) om statligt stöd till solceller den

4 april 2019, vilket var tre veckor efter att regeringens redovisning av åtgärder med anledning av riksdagens skrivelser presenterats i skrivelse 2018/19:75. Därmed borde regeringen inte redovisat skrivelsen som slutbehandlad med utgångspunkt i det som regeringen redovisar i skrivelse 2018/19:75.

Utskottets bedömning

Utskottet noterar den redovisning regeringen gör med anledning av riksdagens tillkännagivande om stöd till solceller och instämmer i regeringens bedömning att tillkännagivandet nu kan anses slutbehandlat i och med de åtgärder som har vidtagits. Utskottet vidhåller samtidigt sin tidigare bedömning att regeringen inte borde ha redovisat riksdagsskrivelse 2018/19:101 som slutbehandlad med utgångspunkt i det som regeringen redovisade i skrivelse 2018/19:75.

Utskottet noterar vidare regeringens redovisning i propositionen när det gäller ytterligare två tillkännagivanden och att dessa inte redovisas som slutbehandlade. Utskottet förutsätter därmed att ärendena kommer att beredas vidare och att regeringen återkommer till riksdagen om dessa.

Statens budget inom utgiftsområde 21

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi enligt regeringens förslag och lämnar de bemyndiganden som regeringen har begärt. Riksdagen fastställer även avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften, godkänner regeringens förslag till investeringsplan för Svenska kraftnät och bemyndigar regeringen att ge affärsverket finansiella befogenheter i enlighet med det som regeringen har föreslagit. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2020 inom utgiftsområde 21 avslås.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (V) och 3 (KD).

Inledning

Den 27 november fattade riksdagen beslut om stadsbudgetens ramar för de olika utgiftsområdena för 2020 och en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområdena för 2021–2022. Riksdagen biföll regeringens förslag och fastställde ramen för utgiftsområde 21 Energi till 3 468 932 000 kronor (prop. 2019/20:1, 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59). Av budgetpropositionen framgår att regeringens förslag bygger på en politisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet (prop. 2019/20:1). I ett yttrande till finansutskottet föreslog näringsutskottet att regeringens förslag till ramar för 2020 för utgiftsområdet ska tillstyrkas (yttr. 2019/20:NU1y). Företrädare för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet respektive

Kristdemokraterna förordade i avvikande meningar sina respektive partiers förslag till ramar för 2020 för utgiftsområde 21 Energi.

Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsramar för 2020 för utgiftsområde 21 Energi samt beräkningar för perioden 2021–2022 framgår av tabellen nedan.

Tabell Regeringens och motionärernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 21 Energi

Miljoner kronor

År	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		M	SD	KD	V
2020 (föreslagen utgiftsram)	3 469	-254	-524	-295	+850
2021 (utgiftsberäkning)	2 406	+46	+366	+10	+1 150
2022 (utgiftsberäkning)	2 403	+46	+366	+10	+1 150

I detta ärende ska utskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag inom utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Regeringens förslag till fördelning på olika anslag inom utgiftsområde 21 Energi för 2020 framgår av tabellen i bilaga 2. Den utgiftsram som riksdagen har beslutat är i regeringens förslag fördelad på tio anslag. I bilagan redovisas också de anslagsrelaterade förslag som finns i motionerna 2019/20:3329 (M), 2019/20:2626 (SD), 2019/20:3019 (V) och 2019/20:3333 (KD). Enligt förslaget i propositionen kompletteras fem av anslagen inom utgiftsområdet med bemyndiganden för regeringen att ingå ekonomiska åtaganden som leder till utgifter de kommande åren (se bilaga 3). Av propositionen framgår det vidare att regeringen föreslår att riksdagen fastställer avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften. Reservanternas (SD) anslagsförslag respektive förslag till beställningsbemyndiganden återges i bilaga 4 och 5.

I det följande redovisas inledningsvis utgiftsområdets omfattning så som det beskrivs i budgetpropositionen. Efter det redovisas energipolitikens inriktning. Därefter redovisas regeringens överväganden om vart och ett av de tio anslagen inom utgiftsområdet och de föreslagna bemyndigandena. Redovisningen omfattar även förslag om nivån på avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften. Sedan redovisas förslag till beslut om en investeringsplan för Svenska kraftnät och om finansiella befogenheter. Slutligen refereras de motioner som innehåller förslag som direkt gäller anslagen eller som bedöms kunna påverka de föreslagna anslagen samt vissa kompletterande uppgifter.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 21 Energi omfattar frågor om tillförsel och användning av energi. Ansvaret för åtgärderna ligger främst på Statens energimyndighet (Energimyndigheten), Svenska kraftnät och Energimarknadsinspektionen.

Politikens inriktning

Regeringen anger att energipolitiken är långsiktig och till stora delar en följd av energiöverenskommelsen som Liberalerna valde att stå utanför. Arbetet med att genomföra energiöverenskommelsen ligger således till grund för stora delar av regeringens politik där bl.a. arbetet med att säkerställa den samlade förmågan inom totalförsvaret ska fortsätta. Regeringen anger vidare att Sverige ska ha ett robust elsystem med hög leveranssäkerhet, låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser. Som ett led i detta föreslår regeringen att de tidigare anslagen 1:3 Stöd för marknadsintroduktion av vindkraft och 1:5 Planeringsstöd för vindkraft ska ersättas av ett nytt anslag, anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion. Som en del av den gröna skatteväxlingen avser regeringen att föreslå att en skatt på förbränning av avfall införs där syftet med skatten är att nå de nationella klimatmålen och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. Regeringen anger att det finns risk för att skatten i viss omfattning påverkar kraftvärmens konkurrenskraft men att kraftvärmens konkurrenskraft och lokal kapacitetsbrist fortfarande är angelägna frågor.

När det gäller användningen av fossil energi inom transportsektorn anger regeringen att den fortfarande är hög och att fossilberoendet måste brytas. Regeringen föreslår därför bl.a. att ett nytt stöd införs för laddinfrastruktur längs större vägar, att en nationell strategi för elektrifiering tas fram och att en elektrifieringskommission tillsätts. Vidare anger regeringen att frågan om att införa en reduktionsplikt för biodrivmedel i flyg bereds i Regeringskansliet och att frågan om att avskaffa avgifterna för anslutning till stamnätet för el för vindkraftsparker till havs också bereds i Regeringskansliet.

För att kunna fortsätta att möta samhällets behov av en effektiv energiförsörjning föreslår regeringen bl.a. att Energimarknadsinspektionens anslag förstärks. Regeringen anger vidare att det är angeläget med en effektiv tillståndsprocess och att nätkoncessionsutredningens förslag (SOU 2019:30) bereds i Regeringskansliet. Då det finns lokala utmaningar i elförsörjningen t.ex. när städer växer och elbehovet ökar som en följd av ökad elektrifiering avser regeringen att ge länsstyrelserna i Skåne, Stockholm, Uppsala och Västra Götaland i uppdrag att utifrån ett lokalt och regionalt perspektiv kartlägga, analysera samt redovisa effektsituationen på regional och lokal nivå i respektive län. Regeringen avser också att ge Energimarknadsinspektionen ett uppdrag om kapacitetsbrist i elnäten i Sveriges tillväxtregioner för att bl.a. föreslå möjliga lösningar. Vidare anger regeringen att det är angeläget att Gotland har en trygg och säker elförsörjning och att lösningar tas fram bl.a. inom ramen för rege-

ringens uppdrag om Gotland som pilot i omställningen till ett förnybart energisystem, och att regeringen avser att återkomma till hur arbetet som bedrivits av Forum för smarta elnät kan fortsätta.

Regeringen anger att produktionen av förnybar el bör öka och vidtar därför åtgärder för att det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi. Regeringen har tillsatt en utredning för att bl.a. utreda förutsättningarna för och lämpligheten av att låta fler få möjlighet att ta del av skattereduktionerna för mikroproduktion av förnybar el. Frågan bereds i Regeringskansliet och regeringen avser att återkomma i frågan. När det gäller solceller avser regeringen att fortsätta stimulera utbyggnaden av solceller även under 2020 genom att det befintliga investeringsstödet stärks. Regeringen avser också att införa ett nytt avdrag för grön teknik genom budgetpropositionen för 2021. När det gäller elnätsavgifter anger regeringen att regelverket ändrades i augusti 2018 och att frågan fortsatt kommer att följas noggrant. Regeringen avser också att följa upp de nya bestämmelserna om anvisade elavtal i ellagen och om regleringen ger tillräcklig effekt på antalet kunder med anvisningsavtal.

När det gäller effektivare energianvändning anger regeringen att det är viktigt att relevanta sektorer bidrar i arbetet och att strategier antas och förverkligas för de sektorer som identifierats inom ramen för Energimyndighetens uppdrag om sektorsstrategier för energieffektivisering. Då det finns en stor outnyttjad potential för energieffektiviserande åtgärder i industrin kommer programmet Energisteget för energieffektivisering i industrin att fortsätta 2020.

För att uppnå de energi- och klimatpolitiska mål som beslutats av riksdagen behövs enligt regeringen en fortsatt kraftfull och målmedveten satsning på forskning och innovation inom energiområdet. Insatserna för forskning och innovation på energiområdet ska förutom att bidra till de nämnda målen även fokusera på områden som har förutsättningar för tillväxt och export.

När det gäller EU och internationellt samarbete anger regeringen att det för närvarande pågår ett intensivt arbete med att genomföra de förändringar som EU:s översyn av energilagstiftningen har medfört, vilket omfattar rättsakter som handlar om energieffektivisering, förnybar energi och EU:s framtida gemensamma elmarknad. Genom att vara drivande i den globala energiomställningen kan Sverige bidra till både ökad svensk export och till det nationella och globala klimatarbetet.

Anslag och bemyndiganden för 2020

Regeringen föreslår att 3 468 932 000 kronor anvisas till utgiftsområde 21 Energi för 2020. Hur beloppen fördelas på de tio olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan och av bilaga 2. För fem av anslagen föreslår regeringen att den ska bemyndigas att ingå ekonomiska förpliktelser som leder till utgifter de kommande åren. Förslagen till bemyndiganden redovisas i bilaga 3. Dessutom föreslår regeringen att riksdagen ska fastställa avgiftsuttaget för elberedskapsavgiften för 2020. I det följande redogörs för regeringens förslag till anslag och bemyndiganden för 2020 för utgiftsområde 21 Energi.

Anslaget 1:1 Statens energimyndighet får användas för Energimyndighetens förvaltningsutgifter, Fjärrvärmenämnden samt provning och märkning av energirelaterad utrustning. Myndigheten bedriver också viss avgiftsfinansierad uppdragsverksamhet. Vidare finansieras viss verksamhet vid myndigheten genom offentligt rättsliga avgifter av vilka myndigheten får disponera en viss del. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar närmare 305 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:1 Statens energimyndighet. Anslaget ökas till följd av att myndighetens förvaltningskostnader har pris- och löneomräknats. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget minskar med närmare 13 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering får användas för statsbidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning samt utbildning av och information till energi- och klimatrådgivare. Anslaget får användas för utgifter för att utveckla och introducera ny energieffektiv teknik på marknaden samt stöd till energieffektiv teknik. Anslaget får även användas för utgifter för insatser för informationsspridning, utveckling och spridning av verktyg och metoder samt utredningsinsatser. Anslaget får användas för främjandeåtgärder, såsom demonstrationsprojekt, samt utvärdering av befintliga och nya lågenergibyggnader. Anslaget får vidare användas för utgifter för genomförandet av EU-rättsakter samt annat internationellt samarbete inom energieffektiviseringsområdet och därtill hörande metod-, utvecklings- och utredningsarbete. Anslaget får även användas för utgifter för utveckling av styrmedel för energieffektivisering och statlig medfinansiering av nationella regionalfondsprogrammet.

Regeringen föreslår att anslagsändamålet för anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering ändras till att inte längre omfatta stöd till lokalt och regionalt arbete för energihushållning och statsbidrag till teknikupphandling. Det förstnämnda omfattas enligt regeringen av anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning och det sistnämnda är inte längre aktuellt. Regeringen föreslår vidare att riksdagen anvisar 203 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering. Anslaget ökas med 5 miljoner kronor för att Sverige ska kunna uppfylla sina åtaganden när det gäller medfinansiering inom det nationella regionalfondsprogrammet. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget minskar med närmare 25 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3). För att underlätta planering och tecknande av avtal om fleråriga projekt är det enligt regeringen nödvändigt att kunna fatta beslut som medför åtaganden för kommande år. Regeringen föreslår därför att den ska bemyndigas att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 10 miljoner kronor 2021.

Anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion är ett förslag till nytt anslag på statens budget. Regeringen föreslår att anslaget ersätter de tidigare anslagen 1:3 Stöd till marknadsintroduktion av vindkraft och 1:5 Planeringsstöd för vindkraft. Det nya anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion får användas

för arbete med informations-, utrednings-, utvärderings- och samordningsinsatser i syfte att underlätta för utvecklingen av förnybar elproduktion. Anslaget får även användas för utgifter för stöd till länsstyrelser, kommuner, kommunala och regionala samverkansorgan samt föreningar för samordnings- och informationsinsatser. Anslaget får vidare användas för studier av miljöeffekter av etableringar av förnybar elproduktion inklusive utveckling av tekniska och andra lösningar för att underlätta samexistens med övriga samhällsintressen.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 25 miljoner kronor för 2020 till det nya anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion. För att underlätta planering och tecknande av avtal om fleråriga projekt är det enligt regeringen nödvändigt att kunna fatta beslut som medför åtaganden för kommande år. Regeringen föreslår därför att den ska bemyndigas att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 35 miljoner kronor 2021–2022.

Anslaget 1:4 Energiforskning får användas för utgifter och statsbidrag för forsknings-, utvecklings-, demonstrations- och kommersialiseringsinsatser inom energiområdet. Anslaget får även användas för utgifter för bidrag för att främja utvecklingen av teknik som baserar sig på förnybara energislag och effektiv energianvändning i industriella processer i försöks- eller fullskaleanläggningar. Anslaget får även användas för arbete med forskningsrelaterade uppgifter, utgifter för utrednings-, utvärderings- och samordningsinsatser inom energiområdet, svenskt och internationellt forsknings- och utvecklings-samarbete samt för att uppfylla Sveriges åtaganden inom ramen för ingångna bilaterala energiforskningssamarbeten.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar närmare 1 568 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:4 Energiforskning. Anslaget minskas med 35 miljoner kronor fr.o.m. 2020. Sammantalet innebär regeringens förslag att anslaget ökar med 20 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3). För att underlätta planering och tecknande av avtal om fleråriga projekt är det enligt regeringen nödvändigt att kunna fatta beslut som medför åtaganden för kommande år. Regeringen föreslår därför att den ska bemyndigas att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 450 miljoner kronor 2021–2025.

Anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar är ett förslag till nytt anslag på statens budget. Regeringen föreslår att anslaget inrättas för att täcka de vägsträckor där en sådan laddinfrastruktur annars inte byggs ut. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor för 2020 till det nya anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar. För att underlätta planering och tecknande av avtal om fleråriga projekt är det enligt regeringen nödvändigt att kunna fatta beslut som medför åtaganden för kommande år. Regeringen föreslår därför att den ska bemyndigas att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 100 miljoner kronor 2021–2022.

Anslaget 1:6 Energimarknadsinspektionen får användas för Energimarknadsinspektionens förvaltningsutgifter. Vidare finansieras viss verksamhet vid myndigheten genom offentligrättsliga avgifter av vilka myndigheten får disponera en viss del. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar drygt 135 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:6 Energimarknadsinspektionen. Anslaget ökas till följd av att myndighetens förvaltningskostnader har pris- och löneomräknats. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget ökar med närmare 12 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Anslaget 1:7 Energiteknik får användas för utgifter för att stimulera spridningen av vissa energitekniska lösningar som bedöms ha positiva effekter på klimatet. Anslaget får även användas för de administrativa utgifter som detta medför. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 835 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:7 Energiteknik. Anslaget ökas med 300 miljoner kronor och den ökningen ska användas för stöd till solceller. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget ökar med närmare 300 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Anslaget 1:8 Elberedskap får användas för utgifter för elberedskap, civilt försvar inom energisektorn och ersättning för solidaritetsgas som begärs enligt artikel 13 i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010 och för dammsäkerhet. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 258 miljoner kronor till anslaget 1:8 Elberedskap. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget är oförändrat i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Regeringen föreslår vidare att avgiftsuttaget under 2020 för elberedskapsavgiften, som tas ut i enlighet med elberedskapslagen (1997:288) för att finansiera beredskapsåtgärder som beslutas med stöd av lagen, fastställs till högst 255 miljoner kronor. För att underlätta planering och tecknande av avtal om fleråriga projekt är det enligt regeringen nödvändigt att kunna fatta beslut som medför åtaganden för kommande år. Regeringen föreslår därför att den ska bemyndigas att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 250 miljoner kronor 2021–2035. Den långa bemyndiganderamen är nödvändig för de långa drift- och underhållsavtal som måste tecknas för att säkerställa nödvändiga elberedskapsåtgärder.

Anslaget 1:9 Avgifter till internationella organisationer får användas för utgifter för avgifter till internationella organisationer och för utgifter för internationellt samarbete inom energiområdet. Regeringen föreslår att riksdagen anvisar drygt 25 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:9 Avgifter till internationella organisationer. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget är oförändrat i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning får användas för att finansiera länsstyrelsernas arbete med att samordna kommuner, företag och andra aktörer i länet och driva utveckling, genomförande, uppföljning och utvärdering av regionala energi- och klimatstrategier. Anslaget får även användas för stöd till regionala nätverk och samverkansprojekt för att utveckla och sprida erfarenheter om arbetsmetoder, teknik och annan kunskap kring energi- och klimatomställning i t.ex. miljö-tillsyn, fysisk planering och offentlig upphandling. Regeringen föreslår att anslagsändamålet för anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning förtydligas genom att nätverk och samverkansprojekt i enlighet med det anslagsnamnet anger inkluderas.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 65 miljoner kronor för 2020 till anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning. Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget minskar med 25 miljoner kronor i förhållande till vad som anvisats för 2019 i enlighet med riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:NU3).

Svenska kraftnäts investeringsplan

Svenska kraftnäts förslag till investerings- och finansieringsplan omfattar åtgärder i stamnätet inklusive utlandsförbindelser och utrustning för elektronisk kommunikation.

Regeringen föreslår att riksdagen ska godkänna Svenska kraftnäts investeringsplan för elförsörjning som totalt uppgår till 13 000 miljoner kronor för perioden 2020–2022 som en riktlinje för affärsverkets investeringar. Regeringen framhåller att den är medveten om att tidsmässiga förskjutningar kan förekomma som kan påverka investeringsnivåerna de enskilda åren. Regeringen har inget att invända mot de överväganden och förslag om verksamhetens mål och inriktning som presenteras i Svenska kraftnäts verksamhetsplan inklusive investerings- och finansieringsplan. Regeringen konstaterar dock att den höga investeringsvolymen ställer krav på planering, analys av resursåtgången samt uppföljning och kontroll i verksamheten. Regeringen betonar därför vikten av att Svenska kraftnät redovisar ekonomiska bedömningar, motiv för och konsekvenser av investeringar, underlag för prioriteringar och utfall av föregående investeringsplan.

I budgetpropositionen (prop. 2019/20:1 utg.omr. 21 avsnitt 2.8.1) redovisas översiktligt Svenska kraftnäts investeringsprojekt som vart för sig överstiger 100 miljoner kronor. Det konstateras att det under den aktuella perioden kommer att genomföras stora investeringar samtidigt. Projekten befinner sig i olika faser, vilket gör att säkerheten i bedömningarna av investeringarna varierar. Redovisningen ska därför ses som en indikativ plan över Svenska kraftnäts projekt. Då ledtiderna är långa för verkställandet av investeringar i stamnätet är förändringarna i planerna små. Sedan föregående investeringsplan har åtta investeringar tillkommit, varav fyra avser investeringar i it-system, och sju projekt har utgått, varav två planeras avslutas under 2019.

När det gäller anskaffning och utveckling av nya investeringar under perioden 2020–2022 kan följande investeringsprojekt nämnas, som alla syftar till att minska flaskhalsarna i det svenska stamnätet för el och öka marknadsintegrationen. Sydvästlänken mellan Hallsberg och Hörby är Svenska kraftnäts hittills största investering och är nu i sin avslutningsfas. Investeringen beräknas uppgå till 7 476 miljoner kronor, varav 19 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022. Sydvästlänkens södra anslutningspunkt kommer att vara 400 kV-stationen i Hurva. För att utnyttja förbindelsens fulla kapacitet behöver anslutande 400 kV-nät förstärkas. En ny ledning med högre överföringskapacitet mellan Hurva och Sege planeras och investeringen beräknas uppgå till 438 miljoner kronor, varav 86 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022. Projekt Nordbalt, den nya likströmsförbindelsen till Litauen, har tagits i drift. För att omhänderta det ökade effektlödet och upprätthålla driftssäkerheten behöver 400 kV-nätet till Nybro förstärkas och två nya ledningar byggas. Investeringen beräknas uppgå till 1 895 miljoner kronor, varav 834 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022.

För att klara överföringar i stamnätet genomför Svenska kraftnät även olika systemförstärkningar. För att trygga Stockholmsregionens långsiktiga elförsörjning har Svenska kraftnät i samarbete med Vattenfall och Ellevio utarbetat en helt ny struktur för Stockholms elnät. Investeringsprojekten i Storstockholmsområdet är organiserade i två program: Stockholms Ström och Storstockholm Väst. Programmet Stockholms Ström omfattar drygt 50 olika delprojekt. Investeringen beräknas till 7 574 miljoner kronor, varav 2 788 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022. Programmet Storstockholm Väst innebär en uppgradering av stamnätet från 220 till 400 kV genom västra delen av Stockholmsregionen. Investeringen beräknas till 5 655 miljoner kronor, varav 1 15 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022. Programmet Nordsyd omfattar förnyelse och förstärkning av gränssnittet mellan elområde 2 och elområde 3. Investeringen beräknas till 50 000 miljoner kronor, varav 521 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022.

Svenska kraftnät behöver även göra andra investeringar än i nät och stationer. Antalet nyinvesteringar i olika it-system har ökat kraftigt och den totala investeringen uppgår till 1 861 miljoner kronor, varav 1 499 miljoner kronor belastar perioden 2020–2022.

När det gäller reinvesteringar konstaterar regeringen att det är lika viktigt att reinvestera i befintliga anläggningar som att investera i nya. Vid reinvesteringar i ledningar är genomförandetiderna långa, vilket gör att förnyelsen behöver göras etappvis. Bland de större reinvesteringarna i ledningar och kablar under perioden 2020–2022 nämns bl.a. Öresundsförbindelsens med en beräknad investering på 374 miljoner kronor, varav 239 miljoner kronor under perioden 2020–2022. Bland de större reinvesteringarna i stationer nämns bl.a. Grundfors i Västerbotten med en beräknad investering på 255 miljoner kronor, varav 213 miljoner kronor under perioden 2020–2022.

Svenska kraftnäts finansiella befogenheter

Regeringens förslag är att den ska bemyndigas att för 2020

- låta Svenska kraftnät ta upp lån i och utanför Riksgäldskontoret till ett sammanlagt belopp om högst 6 600 miljoner kronor. Regeringen bemyndigas även att låta Svenska kraftnät placera likvida medel i och utanför Riksgäldskontoret
- besluta om delägarlån eller borgen om högst 500 miljoner kronor till förmån för bolag i vilka Svenska kraftnät förvaltar statens aktier
- besluta om förvärv och bildande av bolag som ska verka inom Svenska kraftnäts verksamhetsområde intill ett belopp om 20 miljoner kronor samt avyttra aktier intill ett belopp om 20 miljoner kronor
- bevilja lån till företag som bedriver nätverksamhet enligt ellagen (1997:857) som uppgår till högst 700 miljoner kronor.

Bemyndigandet om att låta Svenska kraftnät få rätt att ta upp lån i och utanför Riksgäldskontoret inom en sammanlagd ram om 6 600 miljoner kronor ska främst täcka lånebehovet inom investeringsverksamheten. Regeringens bemyndigande om att låta Svenska kraftnät ge lån till företag som bedriver nätverksamhet enligt ellagen ryms inom den sammanlagda ramen och syftar främst till att finansiera åtgärder, utom drift och underhåll, för att öka elnätets kapacitet för att underlätta anslutningen av anläggningar för produktion av förnybar el, om det finns särskilda skäl att anta att en sådan anslutning annars inte kommer att äga rum. Regeringen kommer att kräva full ersättning för statens risk i samband med borgensteckning eller långivning. Förvärv av aktier eller bildande av bolag ska ske inom ramen för Svenska kraftnäts verksamhetsområde. Regeringen avser liksom tidigare att för 2020 delegera denna rätt till Svenska kraftnät.

Holdingsbolaget, Nord Pool Holding AS, har två helägda dotterbolag där det ena hanterar allokering av överföringskapacitet och det andra är konkurrensutsatt och utövar börsverksamhet. Svenska kraftnät har kommit in med en hemställan till regeringen om avyttring av aktier i Nord Pool Holding AS. Regeringen bedömer att en avyttring minskar Svenska kraftnäts risker kopplat till börsverksamheten då riskerna väntas öka i framtiden i takt med att konkurrensen ökar. Regeringen har därför bemyndigat Svenska kraftnät att avyttra aktier i Nord Pool Holding AS.

När det gäller Svenska kraftnäts ekonomiska mål genomförs det en översyn av målen mot bakgrund av bl.a. de stora omvärldsförändringar som Svenska kraftnät står inför i form av krav på stora investeringar och därmed ökat kapitalbehov. Regeringen avser att återkomma med nya ekonomiska mål för Svenska kraftnät.

När det gäller de avgiftsinkomster som Svenska kraftnät finansierar sin nätverksamhet och balanstjänst med anger regeringen att Svenska kraftnät bedömer att den höga investeringstakten innebär att effektavgiften måste höjas gentemot kunderna. Sett över de kommande åren bedöms höjningen uppgå till ca 30 procent.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2019/20:3329 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 21 Energi totalt uppgår till 3 214 932 000 kronor. Det är 254 miljoner kronor lägre än förslaget i budgetpropositionen för 2020 vilket framgår av tabellen i bilaga 2. När det gäller anslaget 1:1 Statens energimyndighet föreslår motionärerna att anslaget minskas med 3 miljoner kronor 2020 och vidare att anslaget 1:6 Energimarknadsinspektionen minskas med 1 miljon kronor 2020. När det gäller anslaget 1:4 Energiforskning förordar motionärerna att anslaget ökas med 100 miljoner kronor 2020. Vidare föreslår motionärerna att anslaget 1:7 Energiteknik minskas med 300 miljoner kronor 2020. Därutöver föreslår motionärerna att anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar avvisas (–50 miljoner kronor).

Motionärerna föreslår att anslaget 1:4 Energiforskning ökas för att genomföra en satsning på en förstudie i syfte att utveckla fjärde generationens kärnkraft i Sverige (yrkande 2). Anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar avvisas av motionärerna till förmån för ett nytt anslag under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, för ett teknikneutralt stöd till laddinfrastruktur. Motionärerna anger att anslaget ska vara teknikneutralt såtillvida att det ska kunna användas för investeringar i infrastruktur för koldioxidfria transporter som inte kan använda traditionell infrastruktur för bensin och diesel (yrkande 3). Vidare föreslår motionärerna att stödet till solceller minskas och att subventionsgraden när det gäller solcellsstöd bör sänkas till 15 procent i enlighet med Energimyndighetens rekommendationer (yrkande 4).

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2019/20:2626 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 21 Energi totalt uppgår till 2 944 932 000 kronor. När det gäller anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering vill motionärerna höja anslaget med 80 miljoner kronor för en satsning på små och medelstora företags energi- och klimatarbete. Motionärerna föreslår också att anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion avskaffas som ett led i en övergripande energistrategi som syftar till att göra marknadsförutsättningarna för olika energislag mer jämbördiga (–25 miljoner kronor). Vidare föreslår motionärerna att anslaget 1:7 Energiteknik avskaffas då anslaget uteslutande avser investeringsstöd till solceller och till energilagring (–835 miljoner kronor). Motionärerna vill också att anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning avskaffas (–65 miljoner kronor) då Sverigedemokraterna inte har motsvarande satsning i sitt budgetförslag.

Motionärerna framhåller att energiforskningen bör reducera Sveriges beroende av fossila bränslen och utveckla den inhemska energiindustrin och

anger att anslaget 1:4 Energiforskning bör kunna användas till alla fossilfria energislag. Motionärerna vill att ambitionerna höjs när det gäller energiforskning och föreslår därför att anslaget 1:4 Energiforskning ökas med 20 miljoner kronor. Motionärerna föreslår också en ökning med 50 miljoner kronor för anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar då motionärerna anser att staten bör ta ett större ansvar för laddinfrastrukturen.

När det gäller anslaget 1:9 Avgifter till internationella organisationer föreslår motionärerna att anslaget ökas med 1 miljon kronor med hänvisning till att Sverige bör ansluta sig till Generation IV Forum för att tillsammans med andra länder utveckla den nya kärntekniken.

Motionärerna föreslår vidare att två nya anslag inrättas inom utgiftsområdet. Det första anslaget föreslås uppgå till 150 miljoner kronor och ska finansiera både forskning och utveckling samt uppförande av en svensk forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft. Det andra anslaget föreslås uppgå till 100 miljoner kronor och medlen ska användas till att vidareutveckla vätgastekniken i en vätgasstrategi för Sverige och till att fler pilotanläggningar ska komma på plats för att bygga upp en infrastruktur för såväl lättare som tyngre fordon. Som framgår av tabellen i bilaga 2 är motionärernas samlade anslagsförslag inom utgiftsområde 21 Energi 524 miljoner kronor lägre än regeringens förslag.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2019/20:3333 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 21 Energi totalt uppgår till 3 173 932 000 kronor. När det gäller anslaget 1:1 Statens energimyndighet föreslår motionärerna att anslaget minskas med 15 miljoner kronor då motionärerna avvisar de medel som används till sekondering av personal, en informationsplattform för solceller och samordning för hållbara transporter. Till förmån för mer angelägna budgetsatsningar föreslår motionärerna att anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion minskas med 15 miljoner kronor. Vidare vill motionärerna att mer medel avsätts till energiforskning och att anslaget 1:4 Energiforskning ökas med 10 miljoner kronor. För att finansiera en utökad ambitionsnivå när det gäller laddstolpar föreslår motionärerna att anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar ökas med 25 miljoner kronor. Då motionärerna avvisar regeringens förslag om att tillföra medel till anslaget 1:7 Energiteknik för ett utökat stöd till solceller minskas anslaget med 300 miljoner kronor. Som framgår av tabellen i bilaga 2 är motionärernas samlade anslagsförslag inom utgiftsområde 21 Energi 295 miljoner kronor lägre än regeringens förslag.

Vänsterpartiet

I partimotion 2019/20:3019 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ändringar som innebär att anslagsnivån för utgiftsområde 21 Energi totalt uppgår till 4 318 932 000 kronor. Motionärerna avvisar regeringens förslag om att

sänka medlen till den förnybara elproduktionen genom att slå ihop två tidigare anslag och anslå ett mindre belopp än tidigare år. Motionärerna föreslår i stället att anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion ökas med 50 miljoner kronor. Vidare föreslår motionärerna att anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar ökas med 50 miljoner kronor då motionärerna vill se en större satsning på laddinfrastruktur. Motionärerna framhåller att det allmänna bör gå före i energiomställningen och att offentliga byggnader såsom sjukhus och skolor ska få möjlighet att installera sol- och vindkraft. Motionärerna föreslår därför att ett nytt anslag för sol och vindkraft i offentliga byggnader inrättas och att anslaget ska uppgå till 750 miljoner kronor. Som framgår av tabellen i bilaga 2 är motionärernas samlade anslagsförslag inom utgiftsområde 21 Energi 850 miljoner kronor högre än regeringens förslag.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen behandlade motioner om olika energipolitiska frågor från allmänna motionstiden 2018/19 under våren 2019 (bet. 2018/19:NU14). Riksdagen biföll reservation 16. Därmed riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att satsa på forskning inom alla relevanta energislag inklusive kärnkraft (rskr. 2018/19:253). I reservationen som riksdagen ställde sig bakom och som ligger till grund för tillkännagivandet anfördes bl.a. följande:

Oberoende av vilken uppfattning man har om kärnkraftens framtid är det ett faktum att kärnkraft i någon form kommer att finnas kvar under en lång tid framöver. I en tid då såväl elpriser som industrin påverkas i hög utsträckning av världens energiproduktion anser vi att Sverige bör satsa mer långsiktigt på forskning och utveckling kring kärnkraft i likhet med vad som anförts i motionerna 2018/19:169 (SD) och 2018/19:851 (M).

Kärnkraftbolagen tar i dag genom sin egen fond ansvar för kärnbränslehanteringen och avvecklandet av uttjänta reaktorer. Vi ser dock en potentiell utmaning inom forskning och kompetensförsörjning där vi menar att det borde finnas möjlighet för Energimyndigheten att även stödja projekt som säkrar att kärnkraftshanteringen är av högsta klass. Det är viktigt att Sverige kan behålla och förädla forskningskompetens inom området för att kunna hantera befintliga reaktorer och ha möjlighet att bygga nya men också avveckla äldre reaktorer på ett säkert och ansvarsfullt sätt. Vi förordar därför att riksdagen tillkännager för regeringen att satsningar på forskning bör ske inom alla relevanta energislag inklusive kärnkraft, i likhet med vad som anförts i motionerna 2018/19:2764 (KD) och 2018/19:2784 (M).

Därmed tillstyrker vi motionerna 2018/19:169 (SD), 2018/19:851 (M), 2018/19:2764 (KD) och 2018/19:2784 (M) i berörda delar.

Hösten 2018 beslutade riksdagen i enlighet med utskottets förslag att i förhållande till budgetpropositionen för 2019 minska anslaget 1:7 Energiteknik från 975 miljoner kronor till 535 miljoner kronor (prop. 2018/19:1 utg.omr. 21, bet. 2018/19:NU3). Sänkningen av anslaget motiverades med att utskottet förordade att stödet till solceller skulle minskas med 440 miljoner kronor 2019 i förhållande till regeringens förslag. Utskottet anförde vidare att det borde

göras en stegvis utfasning av stödet till solceller och att subventionsgraden för stöd till solceller snarast möjligt skulle sänkas till 15 procent. Utskottet påtalade att en sådan sänkning överensstämmer med Energimyndighetens rekommendationer i rapporten Förenklad administration av solcellsstödet (ER 2018:19). Utskottet framhöll även att stödet därigenom dels kan räcka till fler sökande, dels kommer i nivå med subventionen i ROT-avdraget.

I slutet av våren 2019 hanterade riksdagen regeringens förslag till vårändringsbudget för 2019 där regeringen bl.a. anförde att satsningar på solceller även i fortsättningen är önskvärda för att förenkla för fler att installera solceller, och att anslaget 1:7 Energiteknik skulle tillföras 300 miljoner kronor för 2019 (prop. 2018/19:99). Regeringen angav vidare att en lämplig nivå för stöd till installation av solceller är 20 procent. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2018/19:FiU21).

Stöd till installation av solceller

Ett stöd för installation av solceller infördes 2009 och riktas till alla typer av aktörer, såväl företag och offentliga organisationer som privatpersoner. Stöd kan fås för installation av alla typer av nätanslutna solcellssystem eller solels- och solvärmehybridsystem.

Sedan den 8 maj 2019 är stödnivån 20 procent av de stödberättigande kostnaderna. Högsta möjliga stöd per solcellssystem är 1,2 miljoner kronor, och de stödberättigande kostnaderna får maximalt uppgå till 37 000 kronor plus moms per installerad kilowatt elektrisk märkeffekt. Stödet är ram begränsat, vilket innebär att det bara kan ges så länge de avsatta pengarna räcker.

Sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet

I januari 2019 presenterade Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet en sakpolitisk överenskommelse. I denna anges att Centerpartiet och Liberalerna accepterar en regering bestående av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Vidare anges att de partier som slutit överenskommelsen är överens om ett budgetsamarbete och ett samarbete som begränsas av de politiska frågor som framgår av överenskommelsen. Samarbetet gäller budgetår för budgetår, så länge som partierna är överens om dess fortsättning, med inriktningen att samarbetet ska löpa hela mandatperioden. Överenskommelsen är indelad i elva områden och består av 73 punkter. Inom området hela landet ska levas handlar punkt 24 om att det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi för eget bruk, t.ex. i solceller och solvärme, eller i vindkraft till havs eller på land. Inom området miljö och klimat handlar punkt 30 om en aktiv klimatpolitik som värnar det klimatpolitiska ramverket. Bland annat ska klimatinvesteringsprogrammen utvecklas och effektiviseras. Punkt 31 handlar om fossilfria transporter. Det ska bl.a. göras investeringar i produktion och distribution av biogas, och det ska utredas vilket år fossila bränslen ska vara helt utfasade.

Energiöverenskommelsen

En blocköverskridande energipolitisk ramöverenskommelse slöts i juni 2016 mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna. I överenskommelsen slogs det fast att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Vidare enades man om att målet 2040 ska vara 100 procent förnybar elproduktion. Enligt överenskommelsen är det ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft, och överenskommelsen innebär inte heller en stängning av kärnkraft som en följd av politiska beslut. Ett mål för energieffektivisering för perioden 2020 till 2030 ska tas fram och beslutas senast 2017.

Enligt energiöverenskommelsen ska den förnybara energin fortsätta att byggas ut. Det anges vidare att Sverige har goda förutsättningar för förnybar elproduktion och att det är rimligt att Sverige är nettoexportör av el även på sikt. Partierna är överens om att öka den förnybara elproduktionen inom ramen för elcertifikatssystemet. Enligt överenskommelsen förlängs och utökas elcertifikatssystemet med 18 TWh nya elcertifikat till 2030. Vidare bör anslutningsavgifterna till stamnätet för havsbaserad vindkraft slopas enligt partierna.

När det gäller kärnkraften gäller samma principer som tidigare, vilket fastslås i överenskommelsen. Principerna som lades fast i propositionen En sammanhållen klimat- och energipolitik (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25) kvarstår. Det innebär enligt överenskommelsen bl.a. att

- avvecklingslagen har avskaffats och inte kommer att återinföras
- kärnkraftsparentesen är förlängd genom att man inom ramen för maximalt tio reaktorer tillåter nybyggnad på befintliga platser
- tillstånd kan ges för att successivt ersätta nuvarande reaktorer i takt med att de når sin ekonomiska livslängd
- tillstånd för nya reaktorer kommer att prövas enligt lagstiftningens krav på bästa tillgängliga teknik
- något statligt stöd för kärnkraft, i form av direkta eller indirekta subventioner, inte kan påräknas.

Överenskommelsen omfattar även vissa frågor om Kärnavfallsfonden och om att skatten på termisk effekt ska avvecklas stegvis och även att fastighetsskatten på vattenkraft ska sänkas. Genom överenskommelsen säkerställs även att vattenkraften ska leva upp till moderna miljökrav.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har genom beslut den 27 november 2019 fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2019/20:FiU1). Förutsättningen för den fortsatta beredningen är därmed att ramen för utgiftsområde 21 Energi fastställts till 3 468 932 000 kronor för 2020. Som framgår av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av betänkandet bygger utskottets fortsatta behandling av anslagsfördelningen för 2020 på förutsättningarna att

den ram som riksdagen har fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom *ett* beslut.

Utskottet noterar inledningsvis att regeringens budgetproposition är ett resultat av den sakpolitiska överenskommelse som slutits mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet. Utskottet noterar vidare att regeringens energipolitik till stora delar är en följd av den energiöverenskommelse som slutits mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna och att Liberalerna valt att stå utanför överenskommelsen.

Energipolitiken syftar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt säker och hållbar energiförsörjning till konkurrenskraftiga priser, vilket kan ge nya jobb, nya företag och ökad export. Utskottet anser i likhet med regeringen att förnybar och effektiv energianvändning runt om i världen kan bidra till att lösa den globala klimatutmaningen och välkomnar de olika energipolitiska insatser som regeringen redovisar i budgetpropositionen. Det gäller exempelvis insatser för att öka produktionen och användningen av förnybar energi samt olika åtgärder som syftar till att stimulera en effektivare energianvändning. Genom sådana satsningar skapas förutsättningar för minskade utsläpp av växthusgaser och en fortsatt utveckling mot ett hållbart energi- och transportsystem.

Genom det s.k. Klimatklivet har investeringsstöd hittills beviljats till över 30 000 laddpunkter, dock finns det vägsträckor i vägnätet där laddinfrastruktur inte byggts ut med befintliga stöd. Utskottet ser därför positivt på regeringens förslag om att införa ett nytt stöd för att skapa en heltäckande laddinfrastruktur längs de större vägarna i Sverige och anser att regeringens förslag är väl avvägt. Förslagen i motionerna 2019/20:2626 (SD) och 2019/20:3329 (M) om att riksdagen ska öka anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar respektive avvisa anslaget avstyrks därmed. Utöver stödet för laddinfrastruktur föreslår regeringen även fortsatta satsningar på energiteknik, däribland investeringsstöd till solceller. Utskottet ser positivt på regeringens förslag som bl.a. kan göra det enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi. Vidare noterar utskottet att den förordningsändring som genomförts om stödnivån när det gäller solceller möjliggör att investeringsstödet kan lämnas till betydligt fler projekt än tidigare. Med det anförda avstyrks förslagen i motionerna 2019/20:2626 (SD) och 2019/20:3329 (M) om att riksdagen ska avvisa respektive minska anslaget 1:7 Energiteknik.

För att uppnå de energi- och klimatpolitiska målen behövs fortsatta satsningar på forskning och innovation inom energiområdet, där insatserna inte bara ska bidra till att uppnå de nämnda målen utan även ha fokus på områden med förutsättningar för tillväxt och export. Utskottet noterar att denna inriktning för energiforskningspolitiken ligger fast fram till 2020. Vidare noterar utskottet att regeringen anger att det är motiverat att riktlinjer för forskning och innovation på energiområdet bör ges i enlighet med en särskild proposition varje mandatperiod eftersom forskning och innovation på området är utmaningsdrivna och tydligt kopplade till såväl energipolitiken som till omställningen av energisystemet. Utskottet noterar vidare att riksdagen våren

2019 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att satsningar på forskning bör ske inom alla relevanta energislag inklusive kärnkraft och att beredning pågår inom Regeringskansliet med anledning av tillkännagivandet. Utifrån det ovan anförda ser utskottet inget skäl att tillstyrka något av de förslag som anges i motionerna 2019/20:2626 (SD) och 2019/20:3329 (M) om att riksdagen ska öka anslaget 1:4 Energiforskning och anvisa anslag till en forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft. Utskottet ser heller inget skäl att tillstyrka förslaget om att inrätta ett nytt anslag för en vätgasstrategi som förordas i motion 2019/20:2626 (SD) då utskottets uppfattning, liksom tidigare, är att det i dagsläget inte finns något påtagligt behov av en särskild strategi för utvecklingen på vätgasområdet i Sverige.

Med anledning av förslagen i motion 2019/20:2626 (SD) om att riksdagen ska avvisa anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion och anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning vill utskottet framhålla sin uppfattning att regeringens prioriteringar inom utgiftsområde 21 Energi är väl avvägda. Detta är också utskottets uppfattning när det gäller förslagen i ovan nämnda motion om att riksdagen ska öka anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering och anslaget 1:9 Avgifter till internationella organisationer. Utskottet ser utifrån det ovan anförda inte heller någon anledning för riksdagen att ompröva regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 21 Energi såsom förordas i motionerna 2019/20:3019 (V) och 2019/20:3333 (KD).

Ett robust och tillförlitligt energisystem är en grundläggande förutsättning för ett modernt och välfungerande samhälle. Utskottet delar regeringens uppfattning om att det finns lokala utmaningar i elförsörjningen och att elnäten på alla nivåer behöver utvecklas och användas effektivt i takt med den ökande elektrifieringen i samhället, bl.a. i transport- och industrisektorerna och i växande städer. Utskottet ser därför positivt på att regeringen gett två uppdrag till olika aktörer om effektsituationen respektive kapacitetsbristen, i enlighet med vad som aviserats i budgetpropositionen. Utskottet noterar därmed att Länsstyrelserna i Skåne, Stockholm, Uppsala och Västra Götaland har fått i uppdrag att utifrån ett lokalt och regionalt perspektiv analysera förutsättningarna för en trygg elförsörjning i respektive region och att uppdraget ska redovisas den 7 augusti 2020. Vidare noterar utskottet att Energi marknadsinspektionen senast den 30 april 2020 ska redovisa sitt uppdrag om att analysera och föreslå åtgärder avseende kapacitetsbrist i elnäten.

När det gäller stamnätet ställer en ökande andel förnybar energi i kombination med eftersatta investeringar och reinvesteringar samt en alltmer integrerad europeisk elmarknad stora krav på den fortsatta utvecklingen av nätet. Svenska kraftnät planerar investeringar i nätet som uppgår till ca 13 miljarder kronor för perioden 2020–2022. Utskottet instämmer i regeringens uppfattning om att den höga investeringsvolymen i stamnätet ställer krav på planering, analys och resursåtgång samt uppföljning och kontroll i verksamheten och att det därför är viktigt att Svenska kraftnät redovisar ekonomiska bedömningar, motiv för och konsekvenser av investeringar, underlag för prioriteringar och

utfall av föregående investeringsplan. Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag till investeringsplan för perioden 2020–2022 för Svenska kraftnät. Förslaget tillstyrks därmed, liksom förslaget om finansiella befogenheter för Svenska kraftnät. Utskottet noterar utöver det ovan anförda att både den nuvarande och den tidigare regeringen under ett antal år arbetat med att se över Svenska kraftnäts ekonomiska mål. I budgetpropositionen för 2017 angavs att regeringen avsåg att vara klar med översynen senast till budgetpropositionen för 2018. Utskottet noterar att arbetet med översynen fortsätter och att de ekonomiska mål som beslutades 2003 fortfarande gäller.

Sammantaget innebär det ovan anförda att utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 21 Energi och de förslag till bemyndiganden för 2020 som finns knutna till några av anslagen. Utskottet tillstyrker också de förslag som gäller Svenska kraftnäts investeringsplan 2020–2022 och finansiella befogenheter 2020 liksom förslaget om elberedskapsavgiftens storlek 2020. Följaktligen avstyrker utskottet de förslag till alternativa anslagsfördelningar som föreslås i de ovan nämnda motionerna.

Reservation

Statens budget inom utgiftsområde 21 (SD)

av Mattias Bäckström Johansson (SD), Tobias Andersson (SD) och Eric Palmqvist (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2020

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 enligt förslaget i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen motion 2019/20:2626 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD), bifaller delvis proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 4 och avslår motionerna 2019/20:3019 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V), 2019/20:3329 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkandena 1–4 och 2019/20:3333 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 1.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som föreslås i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2019/20:1 utgiftsområde 21 punkt 5.

c) Godkännande av investeringsplan för Affärsverket svenska kraftnät =utskottet

d) Finansiella befogenheter för Affärsverket svenska kraftnät =utskottet

e) Avgiftsuttag för elberedskapsavgiften =utskottet

Ställningstagande

Vi anser att energipolitiken bör vara inriktad på att säkerställa en långsiktig konkurrenskraftig och tillförlitlig energiförsörjning för såväl hushållen som näringslivet. Energipolitiken ska syfta till att göra det möjligt för Sverige att upprätthålla en hög internationell konkurrenskraft och levnadsstandard. Det är viktigt för en nation att ha kontroll över sin energiförsörjning, och mot den bakgrunden anser vi att en hög grad av självförsörjning ska prioriteras i arbetet med att uppnå energipolitikens mål. Vi vill framhålla vikten av att bibehålla

och utveckla landets energisystem, med fokus på leveranssäkerhet, effektivitet och miljöansvar.

Med detta sagt vill vi framhålla att vi står bakom Sverigedemokraternas förslag till anslagsfördelning för utgiftsområde 21 Energi som finns i motion 2019/20:2626 (SD). När det gäller anslagen inom utgiftsområde 21 Energi för 2020 vill vi därför anföra följande.

Vi föreslår att riksdagen anvisar 283 000 000 kronor till anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering. Anslaget föreslås därmed öka med 80 miljoner kronor 2020 i förhållande till regeringens förslag och bör användas för en satsning på små och medelstora företags energi- och klimatarbete. Vidare föreslår vi att riksdagen avvisar regeringens förslag om anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion (–25 miljoner kronor), anslaget 1:7 Energiteknik (–835 miljoner kronor) och anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning (–65 miljoner kronor). Vårt förslag till avveckling av anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion syftar till att göra marknadsförutsättningarna mer jämbördiga för olika energislag. Anledningen till vårt förslag om att avveckla anslaget 1:7 Energiteknik är att anslaget uteslutande avser investeringsstöd till solceller och till energilagring, vilket vi motsätter oss. När det gäller anslaget 1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning ligger det faktum att Sverigedemokraterna inte har något liknande förslag i sitt budgetförslag till grund för förslaget att avvisa anslaget.

Vi föreslår vidare att riksdagen anvisar 1 587 723 000 kronor till anslaget 1:4 Energiforskning. Anslaget föreslås därmed öka med 20 miljoner kronor 2020 i förhållande till regeringens förslag. Vi vill i sammanhanget framhålla att energiforskningen bör syfta till att reducera Sveriges beroende av fossila bränslen och utveckla den inhemska energiindustrin, och vi menar därför att anslaget 1:4 Energiforskning bör kunna användas till alla fossilfria energislag. Vi föreslår vidare att riksdagen anvisar 100 000 000 kronor till anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar eftersom vi menar att staten bör ta ett större ansvar för laddinfrastrukturen. Anslaget föreslås därmed öka med 50 miljoner kronor 2020 i förhållande till regeringens förslag. Vi anser vidare att Sverige bör delta i internationellt samarbete med andra kärnkraftsnationer för att möjliggöra att fler länder får tillgång till leveranssäker och ren baskraft. Sverige bör därför ansluta sig till Generation IV Forum (GIF) och vi förordar av den anledningen att riksdagen ökar anslaget 1:9 Avgifter till internationella organisationer med 1 miljon kronor 2020.

Vi förordar därtöver att riksdagen anvisar anslag till två nya satsningar. Vi föreslår att 150 miljoner kronor anslås 2020 för forskning och utveckling samt uppförande av en svensk forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft. Vidare föreslår vi att 100 miljoner kronor anslås 2020 för att vidareutveckla vätgastekniken i en vätgasstrategi för Sverige och för att fler pilotanläggningar ska komma på plats i syfte att bygga upp en infrastruktur för såväl lättare som tyngre fordon.

Utifrån det ovan anförda tillstyrker vi motion 2019/20:2626 (SD). Vidare tillstyrker vi regeringens förslag till investeringsplan och finansiella befogenheter för Svenska kraftnät liksom förslaget i budgetpropositionen om nivån på elberedskapsavgiften.

När det gäller regeringens förslag till olika bemyndiganden som är kopplade till några av anslagen avstyrker vi regeringens förslag som gäller det anslag som vi förordar att riksdagen helt avvisar (se bilaga 5). Det innebär således att vi avstyrker regeringens förslag om bemyndiganden för anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion.

Utöver det vi nu har sagt om anslagen gäller det som sägs i budgetpropositionen för 2020 om dels anslagen, dels bemyndiganden om ekonomiska åtaganden.

Med det ovan anförda tillstyrker vi förslaget till anslagsfördelning som finns i bilaga 4 och förslaget om beställningsbemyndiganden som finns i bilaga 5.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 21 (M)

Lars Hjälmered (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) och Lotta Olsson (M) anför:

Moderaternas samlade budgetförslag bör ses som en helhet där inte någon del eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagen har fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2019/20:FiU1) och gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar, avstår vi från att delta i beslutet när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 21 Energi. Vi vill däremot redovisa vår uppfattning i det här särskilda yttrandet. I partimotion 2019/20:3060 (M) redovisas Moderaternas samlade budgetpolitik och ett förslag till utgiftsram för utgiftsområde 21 Energi. Vårt förslag till anslag inom utgiftsområde 21 Energi redovisas i motion 2019/20:3329 (M).

När samhällskontraktet hotas av utbredd otrygghet och bristande välfärd krävs det kloka prioriteringar. I vår budgetmotion 2019/20:3060 (M) prioriterar vi därför det som är viktigast för Sverige. Det handlar bl.a. om att återupprätta samhällskontraktet genom betydande ökningar av de generella statsbidragen till välfärden samtidigt som försvaret stärks och om att förbättra sammanhållningen över hela landet och över generationer. Vårt budgetförslag utvecklas ytterligare av företrädare för Moderaterna i finansutskottets betänkande 2019/20:FiU1.

När det gäller utgiftsområde 21 Energi vill vi inledningsvis framhålla att Sveriges tillväxt är beroende av en trygg elförsörjning. Vi menar att en framgångsrik energipolitik bör kombinera en politik för lägre utsläpp av växthusgaser med reformer som möjliggör tillväxt och teknologisk utveckling. Det behövs därför en modern energipolitik som genererar mer el, minskar utsläppen och garanterar en långsiktig elförsörjning i hela Sverige, samtidigt som den skapar tillväxt och främjar teknologisk utveckling i form av mer elektrifiering. I vår budgetmotion föreslår vi bl.a. ett omfattande elektrifieringspaket som innehåller satsningar på fjärde generationens kärnkraft.

Utifrån det ovan anförda vill vi när det gäller anslagen inom utgiftsområde 21 Energi för 2020 anförda följande.

När det gäller anslagen inom utgiftsområdet hade vi velat se en minskning av anslaget 1:1 Statens energimyndighet med 3 miljoner kronor 2020 och en minskning av anslaget 1:6 Energimarknadsinspektionen med 1 miljon kronor 2020 för att i stället finansiera andra prioriterade reformer i budgetmotionen. Vidare hade vi velat se att riksdagen ökar anslaget 1:4 Energiforskning med 100 miljoner kronor 2020 för en satsning på en förstudie i syfte att utveckla fjärde generationens kärnkraft i Sverige. När det gäller anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar hade vi föredragit att riksdagen avvisar anslaget till förmån för ett nytt anslag under utgiftsområde 20 Allmän miljö-

och naturvård, för ett teknikneutralt stöd till laddinfrastruktur. Detta skulle medföra en minskning av anslaget med 50 miljoner kronor 2020 i förhållande till regeringens förslag.

Vi hade även önskat se en minskning av anslaget 1:7 Energiteknik när det gäller stöd till solceller. Detta skulle medföra en minskning av anslaget med 300 miljoner kronor 2020 i förhållande till regeringens förslag.

2. Statens budget inom utgiftsområde 21 (V)

Birger Lahti (V) anför:

Riksdagen har genom beslut den 27 november 2019 fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2019/20:FiU1). Förutsättningen för den fortsatta beredningen är därmed att ramen för utgiftsområde 21 Energi har fastställts till 3 468 932 000 kronor för 2020. I budgetmotion 2019/20:2915 (V) redovisar Vänsterpartiet en samlad budgetpolitik och ett förslag till utgiftsram för utgiftsområde 21 Energi. Förslaget till anslag inom utgiftsområde 21 Energi redovisas i motion 2019/20:3019 (V). Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Mot denna bakgrund väljer jag att avstå att delta i beslutet om anslag och redovisar i stället min uppfattning i detta särskilda yttrande.

Vänsterpartiets budgetförslag utgör en plan för jämlikhet och grön omställning där Vänsterpartiet satsar på välfärden i kommuner och landsting, minskar de ekonomiska klyftorna, prioriterar de ekonomiskt mest utsatta och föreslår ett stort klimatpaket för grön omställning. Detta förslag finansieras framför allt genom höjda kapitalskatter och genom höjd skatt för höginkomsttagare. I finansutskottets betänkande 2019/20:FiU1 utvecklas Vänsterpartiets budgetförslag ytterligare av företrädare för partiet.

När det gäller utgiftsområde 21 Energi vill jag framhålla följande. Jag hade velat se en ökning av anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vidare hade jag velat se en ökning av anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar med 50 miljoner kronor för en större satsning på laddinfrastruktur. Eftersom det allmänna borde gå före i energiomställningen och offentliga byggnader såsom sjukhus och skolor borde få möjlighet att installera sol- och vindkraft hade jag även föredragit att riksdagen därtill anvisar 750 miljoner kronor till ett nytt anslag för sol- och vindkraft i offentliga byggnader.

3. Statens budget inom utgiftsområde 21 (KD)

Camilla Brodin (KD) anför:

Kristdemokraternas samlade budgetförslag bör ses som en helhet där inte någon del eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagen har fastställt de ekonomiska ramarna för de olika utgiftsområdena (bet. 2019/20:FiU1) och gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar,

avstår jag från att delta i beslutet när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 21 Energi. Jag vill däremot redovisa min uppfattning i det här särskilda yttrandet. I partimotion 2019/20:3341 (KD) redovisas Kristdemokraternas samlade budgetpolitik och ett förslag till utgiftsram för utgiftsområde 21 Energi. Kristdemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområde 21 Energi redovisas i motion 2019/20:3333 (KD) där även synen på energipolitiken utvecklas.

Förslagen i Kristdemokraternas budgetmotion syftar till att skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. En välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Kristdemokraternas förslag till statsbudget innehåller därför stora resurstillskott till vård, omsorg, socialtjänst och rättsväsen för att främja välfärd och trygghet för alla. Detta är strukturellt viktiga reformer för att rusta Sverige för sämre tider. I finansutskottets betänkande 2019/20:FiU1 utvecklas Kristdemokraternas budgetförslag ytterligare av företrädare för partiet.

Utgångspunkten för de förslag som Kristdemokraterna lämnat avseende utgiftsområde 21 Energi är att en trygg och säker energiförsörjning är en viktig motor i Sveriges ekonomi och avgörande för välfärden. Svenska företag och konsumenterna ska kunna lita på att det finns en stabil och pålitlig elförsörjning. Långsiktiga spelregler och stabila villkor på elmarknaden är också av stor vikt för de svenska jobben och den svenska konkurrenskraften. För att uppnå långsiktiga spelregler i energipolitiken bör den förnybara energiproduktionen byggas ut, fossila bränslen fasas ut och förutsättningarna bli bättre för kontrollerade generationsskiften i den svenska kärnkraften. Enligt min mening bör kärnkraften utvecklas i stället för att avvecklas, vattenkraften värnas och vind- och solenergin byggas ut. Ett mål för leveranssäkerhet bör också tas fram.

Mot denna bakgrund, när det gäller utgiftsområde 21 Energi, hade jag velat se en minskning av anslaget 1:1 Statens energimyndighet och anslaget 1:3 Insatser för förnybar elproduktion med 15 miljoner kronor vardera i förhållande till regeringens förslag. Vidare hade jag önskat att riksdagen ökar anslaget 1:4 Energiforskning med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag då jag förespråkar en ökad satsning på energiforskning. För att finansiera en utökad ambitionsnivå när det gäller laddstolpar hade jag velat se en ökning av anslaget 1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Då jag motsätter mig ett utökat stöd till solceller hade jag därtill föredragit att riksdagen minskar anslaget 1:7 Energiteknik med 300 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2019/20:1 Budgetpropositionen för 2020 utgiftsområde 21:

1. Riksdagen fastställer avgiftsuttaget under 2020 för elberedskapsavgifter till högst 255 000 000 kronor (avsnitt 2.7.8).
2. Riksdagen godkänner investeringsplanen för elförsörjning för 2020–2022 som en riktlinje för Affärsverket svenska kraftnäts investeringar (avsnitt 2.8.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2020 ge Affärsverket svenska kraftnät finansiella befogenheter i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 2.8.2).
4. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2020 under utgiftsområdet 21 Energi enligt tabell 1.1.
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:2626 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:3019 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:3329 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till energiforskning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa anslaget för laddinfrastruktur längs större vägar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett minskat anslag till energiteknik och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3333 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			KD
		M	SD	V	
1:1 Statens energimyndighet	304 609	-3 000			-15 000
1:2 Insatser för energieffektivisering	203 000		+80 000		
1:3 Insatser för förnybar elproduktion	25 000		-25 000	+50 000	-15 000
1:4 Energiforskning	1 567 723	+100 000	+20 000		+10 000
1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar	50 000	-50 000	+50 000	+50 000	+25 000
1:6 Energimarknadsinspektionen	135 272	-1 000			
1:7 Energiteknik	835 000	-300 000	-835 000		-300 000
1:8 Elberedskap	258 000				
1:9 Avgifter till internationella organisationer	25 328		+1 000		
1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	65 000		-65 000		
<i>Förslag till anslag utöver regeringens förslag</i>					
99:1 Forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft			+150 000		
99:2 Vätgasstrategi			+100 000		
99:3 Sol- och vindkraft offentliga byggnader				+750 000	
Summa för utgiftsområdet	3 468 932	-254 000	-524 000	+850 000	-295 000

BILAGA 3

Regeringens och motionärernas förslag till beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen			
			M	SD*	V	KD
1:2 Insatser för energi- effektivisering	10 000	2021				
1:3 Insatser för förnybar elproduktion	35 000	2021–2022		–35 000		
1:4 Energiforskning	3 450 000	2021–2025				
1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar	100 000	2021–2022				
1:8 Elberedskap	250 000	2021–2035				

* Sverigedemokraternas förslag när det gäller bemyndiganden har väckts under utskottets beredning av ärendet.

BILAGA 4

Reservanternas anslagsförslag

Reservation (SD)

Anslag för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringens förslag	Reservanternas förslag
1:1 Statens energimyndighet	±0	304 609
1:2 Insatser för energieffektivisering	+80 000	283 000
1:3 Insatser för förnybar elproduktion	-25 000	±0
1:4 Energiforskning	+20 000	1 587 723
1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar	+50 000	100 000
1:6 Energimarknadsinspektionen	±0	135 272
1:7 Energiteknik	-835 000	±0
1:8 Elberedskap	±0	258 000
1:9 Avgifter till internationella organisationer	+1 000	26 328
1:10 Lokal och regional kapacitetsutveckling för klimat- och energiomställning	-65 000	±0
<i>Förslag till anslag utöver regeringens förslag</i>		
99:1 Forskningsreaktor för fjärde generationens kärnkraft	+150 000	150 000
99:2 Vätgasstrategi	+100 000	100 000
Summa för utgiftsområdet	-524 000	2 944 932

BILAGA 5

Reservanternas förslag till beställningsbemyndiganden

Reservation (SD)

Beställningsbemyndiganden för 2020 inom utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag	Tidsperiod
1:2 Insatser för energieffektivisering	±0	10 000	2021
1:3 Insatser för förnybar elproduktion	-35 000	±0	2021–2022
1:4 Energiforskning	±0	3 450 000	2021–2025
1:5 Laddinfrastruktur längs större vägar	±0	100 000	2021–2022
1:8 Elberedskap	±0	250 000	2021–2035